

การใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร

สายวิทย์ สุธรรมวิรัตน์^{1*} น้าทิพย์ วิภาวิน² ชำนาญ เขาวงกตพิงค์³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ 2) เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 460 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการทดสอบรายคู่เชฟเฟ้ ผลการวิจัยพบว่า (1) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ มีการใช้สารสนเทศโดยรวมในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้าน พบว่ามีการใช้สารสนเทศด้านกฎหมายและข้อบังคับและความปลอดภัยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาเป็นการใช้สารสนเทศด้านมาตรฐานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.05$) (2) เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา และประเภทของสถานประกอบการ พบว่ามีการใช้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ปัญหาการใช้สารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ แหล่งสารสนเทศตั้งอยู่ในทำเลห่างไกล ($\bar{X} = 3.37$) เนื้อหาสารสนเทศไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.13$) ไม่มีเวลาในการค้นหาสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.06$) (4) เปรียบเทียบปัญหาการใช้สารสนเทศ พบว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัันมีปัญหาการใช้สารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านเนื้อหาสารสนเทศ ส่วนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ต่างกัันมีปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันด้านแหล่งสารสนเทศ รูปแบบสารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การใช้สารสนเทศ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เขตกรุงเทพมหานคร

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี e-mail: saiwitstou@gmail.com

² หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี e-mail: nwipawin@gmail.com

³ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี e-mail: chumnant77@hotmail.com

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: saiwitstou@gmail.com

INFORMATION USE BY SAFETY OFFICERS IN PROFESSIONAL LEVEL IN BANGKOK

Saiwit Suthamvirat^{1*} Namtip Wipawin² Chuman Choawakeratipong³**Abstract**

This research aimed (1) to study information use by occupational safety officers in Bangkok; (2) to compare information use by these officers; (3) to study the problems of information use by these officers; and (4) to compare the problems of information use by these safety officers.

This research was a survey study and the population consisted of 11,645 occupational safety officers in professional level in Bangkok. Multi-stage random selection for samples was used. The sample size was 406. The instruments were questionnaires. The statistics used in this study were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The research findings can be summarized as follows. The occupational safety officers in Bangkok (1) use information at the high level, and when classified by each aspect, the most used were legal and safety regulations ($\bar{X} = 4.23$) and health and environment standards in the workplace ($\bar{X} = 4.05$). (2) Comparing information use by work experience, educational background and type of business, significant differences were found overall. (3) The problems of information use were at the high level, including lack of access to information sources ($\bar{X} = 3.37$), no updated contents ($\bar{X} = 3.13$) and lack of time for searching ($\bar{X} = 3.06$). (4) Comparing the problems of information use by work experience, it was found that there were overall significant differences in contents, but regarding the problems of information use by type of business, statistical significance was found at .05 for information sources, information forms, and information technology.

Keywords : Information Use, Safety Officers, Bangkok

---

¹ Master of Arts in Information Science, School of Liberal Arts. Sukhothai Thammathirat Open University, e-mail: saiwitstou@gmail.com

² School of Liberal Arts. Sukhothai Thammathirat Open University, e-mail: nwipawin@gmail.com

³ School of Liberal Arts.. Sukhothai Thammathirat Open University, e-mail: chumnan77@hotmail.com

* Corresponding author, e-mail: saiwitstou@gmail.com

บทนำ

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.) จะเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายและได้รับความไว้วางใจให้รับผิดชอบหน้าที่สำคัญ คือ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยในการลดอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน เพราะเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับผู้ใช้แรงงาน สามารถทราบสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดโรคและอุบัติเหตุจากการทำงาน มีโอกาสสังเกตสภาพแวดล้อมในการทำงาน และพฤติกรรมในการทำงานเพื่อวิเคราะห์โอกาสในการเกิดโรคและอุบัติเหตุจากการทำงาน (วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, 2543) นอกจากนี้ จป.วิชาชีพ ยังมีหน้าที่โดยตรงในการควบคุมดูแลและแก้ไขปัญหาของผู้ใช้แรงงานที่ปฏิบัติงานอยู่ รวมถึงมีหน้าที่ในการอบรมสอนงาน ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย สอบสวนบันทึกรายงานอุบัติเหตุเพื่อจะสามารถนำไปแจ้งให้นายจ้างรับทราบและร่วมมือกันหาทางแก้ไขโอกาสเสี่ยงเหล่านั้นและนำไปสู่การปฏิบัติที่สามารถลดการสูญเสียที่สามารถป้องกันได้ (ณัฐวัตร มนต์เทเวัญ, 2542, น. 35-80)

จากตารางที่ 1 สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน พ.ศ. 2550-2554 พบว่าถึงแม้ว่าอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจะมีแนวโน้มลดลงแต่ก็ยังคงเป็นจำนวนที่สูงอยู่ ผู้ใช้แรงงานยังประสบปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพและความปลอดภัย ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน

ตารางที่ 1 จำนวนการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน จำแนกตามความรุนแรง

ปี	ตาย	ทุพพลภาพ	สูญเสียอวัยวะ	หยุดงานเกิน 3 วัน	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	รวมทั้งสิ้น
2550	741	16	3,259	50,525	144,111	198,652
2551	613	15	3,096	45,719	127,059	176,502
2552	597	8	2,383	39,850	106,598	149,436
2553	619	11	2,149	39,919	103,813	146,511
2554	590	4	1,630	35,709	91,699	129,632
เฉลี่ย 5 ปี	632	11	2,503	42,344	114,656	160,147

ที่มา: สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม (2558)

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ (จป.วิชาชีพ)เป็นผู้ควบคุมงาน และเป็นผู้ที่จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน หากจป.วิชาชีพสามารถนำข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เชื่อถือปฏิบัติงานในการควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานของคณงานเกี่ยวกับความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็น่าจะทำให้ทำให้อันตรายหรืออุบัติเหตุจากการทำงานลดลง หรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุก็จะช่วยลดความสูญเสียทางตรงและทางอ้อมจากอุบัติเหตุได้ ดังนั้นการศึกษาให้ทราบชัดเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ย่อมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการลดความสูญเสียต่อการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร

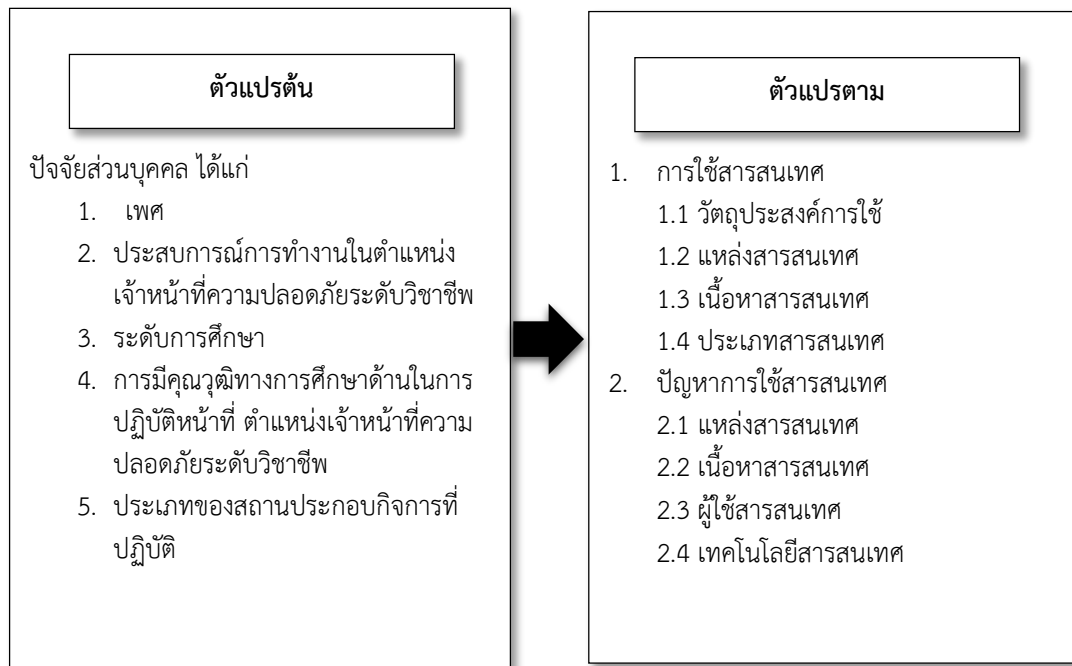
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้และปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลให้การใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน

2. ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันส่งผลให้ปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ การมีคุณสมบัติและประเภทสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้สารสนเทศและปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านเนื้อหาสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่ขึ้นทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 11,645 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558) ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวน 387 คน และสำรองไว้เพื่อแบบสอบถามไม่สมบูรณ์อีก 24 คน รวมเป็นตัวอย่างทั้งหมด 410 คน ใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (sample random sampling) โดยนำชื่อเขตพื้นที่ต่าง ๆ มาจับฉลากออกมา จำนวน 4 เขตพื้นที่ จากทั้งหมด 10 เขตพื้นที่

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (quota sampling) กำหนดกลุ่มตัวอย่างพื้นที่ละเท่าๆ กัน คือ เขตพื้นที่ละ 100 คน

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (convenience sampling) ตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น นิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง นิคมอุตสาหกรรมบางชัน นิคมอุตสาหกรรมอัญธานี และสถานที่ก่อสร้างโดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เต็มใจและสะดวกที่จะให้ข้อมูล ตามจำนวนตัวอย่างแต่ละเขตพื้นที่จนครบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา ฯลฯ จำนวน 8 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list)

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัด 5 ระดับ (rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด รวมทั้งสิ้น 61 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัด 5 ระดับ (rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด รวมทั้งสิ้น 21 ข้อ

นำแบบสอบถามส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง ขอบเขตของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาและความชัดเจนของคำถามเพื่อหาค่าความตรง (validity) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) ผลการทดสอบแบบสอบถามทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.977

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 15 มีนาคม – 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 406 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ตอนที่ 1 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน ด้วยการใช้การทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 406 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง จำนวน 209 คน มีอายุระหว่าง 26-30 ปี จำนวน 136 คน ประสบการณ์ในการทำงาน 1-3 ปี จำนวน 158 คน

จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 237 คน ส่วนใหญ่เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา จำนวน 295 คน ปฏิบัติงานอยู่ในอุตสาหกรรมการก่อสร้าง จำนวน 117 คน

ผลการวิเคราะห์การใช้สารสนเทศ พบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพใช้สารสนเทศทุกด้านในระดับปานกลาง โดยมีวัตถุประสงค์การใช้เพื่อปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย และงานอื่น ๆ ตามที่นายจ้างมอบหมาย แหล่งสารสนเทศที่ใช้มาก ได้แก่ แหล่งสารสนเทศบุคคล ประสบการณ์ตนเอง ส่วนแหล่งสารสนเทศสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เว็บไซต์หน่วยงานเอกชนในประเทศไทย ประเภทสารสนเทศที่ใช้มากที่สุดได้แก่ กฎหมายและข้อบังคับด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน รูปแบบสารสนเทศที่ใช้มากได้แก่ รูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาสารสนเทศ ได้แก่ Search Engine เช่น www.google.com

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้สารสนเทศ พบว่า ในภาพรวมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพมีปัญหาการใช้สารสนเทศทุกด้านในระดับปานกลาง ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศที่มากที่สุด ได้แก่ สถาบันบริการสารสนเทศด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย ตั้งอยู่ไกลเดินทางไม่สะดวก ปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศ ได้แก่ เนื้อหาไม่ทันสมัยเกินกว่าจะนำมาใช้ได้ ปัญหาด้านผู้ใช้สารสนเทศ ได้แก่ ผู้ใช้มีการศึกษาไม่มีเวลาในการค้นหา และปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเร็วต่ำทำให้การดาวน์โหลดข้อมูลช้า

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันการใช้สารสนเทศต่างกัน พบว่า เพศและการได้มาซึ่งวุฒิการทำงาน ต่างกัน การใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศและเนื้อหาสารสนเทศไม่ต่างกัน

ระดับการศึกษาต่างกันทำให้การใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสบการณ์ในการทำงานและอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงานต่างกัน ทำให้การใช้แหล่งสารสนเทศและเนื้อหาสารสนเทศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันปัญหาการใช้สารสนเทศต่างกัน พบว่า เพศต่างกันปัญหาการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศ, เนื้อหา, ผู้ใช้และเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ต่างกัน

ประสบการณ์ในการทำงานต่างกันปัญหาด้านเนื้อหาสารสนเทศและปัญหาด้านผู้ใช้สารสนเทศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระดับการศึกษาต่างกันปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ, เนื้อหาสารสนเทศ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การได้มาซึ่งคุณวุฒิต่างกันปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงานต่างกันปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ, เนื้อหาสารสนเทศ, ด้านผู้ใช้สารสนเทศ และปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง “การใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร” มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. การใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร

1.1 วัตถุประสงค์การใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

ในภาพรวมมีระดับการใช้อยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ใช้สารสนเทศในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอื่นตามที่นายจ้างมอบหมาย รองลงมา ได้แก่ แนะนำ ฝึกสอน อบรมลูกจ้างเพื่อให้การปฏิบัติงานปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงานและตรวจสอบพร้อมเสนอแนะให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูล ความรู้เพื่อประกอบการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิต และทรัพย์สิน เช่น การใช้รถเครน หรือ การใช้เครื่องจักร ประเภทของสถานประกอบกิจการอย่างไรให้ปลอดภัย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ระดับมาตรฐานความปลอดภัย ความเข้มของแสง ความดังของเสียง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยจะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับภาระงานของตน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่ถูกต้องและนำไปปรับใช้ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และวิทยาการสมัยใหม่ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเภทของสถานประกอบกิจการที่ตนปฏิบัติงานอยู่ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สินีนาถ เอื้อจิต อนันกุล (2548) ที่พบว่า วิศวกรและช่างเทคนิคกลุ่มบริษัทยูคอมส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การใช้เพื่อการปฏิบัติงานภายในองค์กร เพื่อการสืบค้นติดต่อสื่อสาร และเพื่อการเรียนรู้ และงานวิจัยของ Susan Rao (2008) ที่พบว่า องค์กรต้องมีการควบคุม ตรวจสอบ การฝึกอบรมความปลอดภัย และแนะนำพนักงานเพื่อให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานความปลอดภัย

1.2 ด้านแหล่งสารสนเทศ พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ส่วนใหญ่ใช้สารสนเทศบุคคล ได้แก่ ประสบการณ์ของตนเอง ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 4 ปี ถือว่ามีประสบการณ์ในการทำงานพอสมควร ประสบปัญหาในการทำงานและแก้ไขปัญหาในการทำงานหลากหลายเรื่องราว จึงทำให้มีความรู้ หรือมีสารสนเทศสั่งสมไว้ และเมื่อมีความต้องการใช้สารสนเทศจึงใช้สารสนเทศจากประสบการณ์ของตน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของของ เทเลอร์ (Taylor, 1991, p. 221-233) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์การทำงานของกลุ่มวิชาชีพในแต่ละช่วงเวลาจะมีการสะสมความรู้ ความชำนาญในตัวบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ ทิพย์มัย (2543) ที่พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดฉะเชิงเทราเลือกใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลมากที่สุด ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา จากเพื่อนร่วมงาน งานวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับ ณัฐพงษ์ ปานศิริ (2558) ที่พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นสถาบัน เช่น กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ตามด้วยมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลลิตา กรองแก้ว (2551) ที่พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในจังหวัดปทุมธานี ได้รับความรู้ข่าวสารจากการประชุมในสถานประกอบการเพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารนอกเหนือจากการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย นอกเหนือจากนี้ ได้รับการฝึกอบรมเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หรือได้ไปดูงาน ไปประชุมทางวิชาการต่าง

1.3 ด้านแหล่งสารสนเทศคืออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศคืออิเล็กทรอนิกส์ในระดับมาก เว็บไซต์หน่วยงานเอกชนในประเทศไทย เช่น www.safetylifethailand.com, www.siamsafety.com, www.shethai.com, www.jorpor.com ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเว็บไซต์ดังกล่าวเป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน เช่น กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย เทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม การบริหารความปลอดภัย ต่อเนื่อง ทางธุรกิจ ระบบการจัดการ สร้างเสริมจิตสำนึก แวดวง จป. ข้อมูลเหล่านี้มีประโยชน์อย่างยิ่งในการ

ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เพราะสามารถสืบค้นและนำสารสนเทศนั้นๆ มาใช้ได้อย่างทัน่วงที ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สุดาว เลิศวิสุทธิไพบูลย์ (2550, น. 36-40) ที่กล่าวว่า แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตจะอยู่ในรูปของเว็บไซต์ เปรียบเสมือนห้องสมุดที่รวบรวมความรู้ทุกอย่าง ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เช่น มาตรฐาน งานวิจัย กฎหมาย และความรู้อื่นๆ ที่มีอยู่ได้ในเวลาอันรวดเร็ว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลลิตา กรองแก้ว (2551) ที่พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในจังหวัดปทุมธานี มีแหล่งค้นคว้าความรู้ทางด้านวิชาการ ด้านความปลอดภัย เช่น อินเทอร์เน็ต และห้องสมุด

1.4 ด้านเนื้อหาของสารสนเทศที่ใช้ พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพใช้สารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า สารสนเทศที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ กฎหมายและข้อบังคับด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน รองลงมา คือ มาตรฐานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ตลอดจนข้อกำหนดต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพนั้นจะต้องยึดตัวบทกฎหมาย และข้อบังคับด้าน อาชีวอนามัยและความปลอดภัยเป็นหลัก เช่น กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2559 จะเห็นได้ว่า กฎหมายฉบับนี้ให้ความสำคัญต่อสุขภาพอนามัยของผู้ใช้แรงงานในด้าน ความร้อน แสงสว่าง และเสียง จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพจำเป็นต้องศึกษากฎหมายและข้อบังคับในระดับมาก ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า การใช้สารสนเทศในรองลงมาก็ยังคงเป็นเรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานและข้อกำหนดต่างๆ เช่นกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา สืบกระพัน (2552) ที่พบว่า วิศวกร บริษัทแอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) สำนักปฏิบัติการส่วนภูมิภาค – ภาคเหนือ มีการใช้สารสนเทศด้านเนื้อหาสารสนเทศเกี่ยวกับสถานการณ์และข้อมูลทางธุรกิจในระดับมาก ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติ

1.5 ด้านประเภทสารสนเทศ พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพใช้สารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลเว็บไซต์ เป็นประเภทที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพใช้มากที่สุด ส่วนมากใช้ Search Engine เช่น www.google.com, www.bing.com เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าและง่ายต่อการใช้ทำให้การเข้าถึงสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตสะดวกสบาย สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ ทั้งจากการค้นคืนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บ้านและที่ทำงาน หรือค้นคืนผ่านอุปกรณ์เชื่อมต่ออื่น ๆ เช่น สมาร์ทโฟน จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสำหรับค้นคว้าหาความรู้ในสิ่งที่ตนต้องการ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สุดาว เลิศวิสุทธิไพบูลย์ (2550, น. 36-40) ที่กล่าวว่า แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่ใหญ่ที่สุดในปัจจุบัน และมีเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วโลกทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายและสะดวก รวดเร็ว แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตจะอยู่ในรูปของเว็บไซต์ ซึ่งเปรียบเสมือนห้องสมุดที่รวบรวมความรู้ทุกอย่าง ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เช่น มาตรฐาน งานวิจัย กฎหมาย และความรู้อื่นๆ ที่มีอยู่ได้ในเวลาอันรวดเร็ว ปัจจุบันเว็บไซต์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมีทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น เว็บไซต์หน่วยงานราชการของประเทศไทย เว็บไซต์หน่วยงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของต่างประเทศ เว็บไซต์สถาบันการศึกษา เว็บไซต์ขององค์กรระหว่างประเทศ เว็บไซต์ของสมาคมวิชาชีพ เว็บไซต์ของบริษัทธุรกิจต่าง ๆ

2. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการใช้สารสนเทศ จากสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา การได้มาซึ่งวุฒิทางการศึกษา ในการปฏิบัติงาน และ ประเภทของสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติงาน แตกต่างกันส่งผลให้การใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ประสบการณ์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน ส่งผลให้การใช้สารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศและเนื้อหาสารสนเทศแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์การทำงานหรือความถนัดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพแต่ละคนมีไม่เท่ากัน โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงจะเลือกใช้แหล่งสารสนเทศบุคคลเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยจะเลือกแหล่งสารสนเทศจากหลายๆ แหล่งมารวมกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ เทเลอร์ (Taylor, 1991, p. 221-223) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์การทำงานของกลุ่มวิชาชีพในแต่ละช่วงเวลาจะมีการสะสมความรู้ ความเชี่ยวชาญในตัวบุคลากร มีการสร้างสารสนเทศใหม่ ๆ มีการแบ่งปันสารสนเทศ แบ่งปันความรู้ เชื่อมโยงองค์ความรู้ และ ถ่ายทอดสารสนเทศและความรู้ที่นั่นแก่กันจนเกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรมีผลต่อการใช้สารสนเทศของบุคลากรในองค์กรนั้น นอกจากนี้กลุ่มผู้ใช้ที่มีความแตกต่างกัน เช่น กลุ่มผู้จัดการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานจะทำให้การใช้สารสนเทศ และวิธีแก้ปัญหาของกลุ่มวิชาชีพที่แตกต่างกันได้

2.2 ประเภทของสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน ส่งผลให้การใช้สารสนเทศ ด้านแหล่งสารสนเทศและเนื้อหาสารสนเทศแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเภทของสถานประกอบกิจการแต่ละประเภทนั้นมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ประเภทของสถานประกอบกิจการการก่อสร้าง ต้องการใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงานจากแหล่งสารสนเทศประเทศสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์เกี่ยวกับความปลอดภัยในงานก่อสร้าง เช่น กรมโยธาธิการ <http://www.pwd.go.th> กรุงเทพมหานคร <http://www.bma.go.th> ในขณะที่ ประเภทของสถานประกอบกิจการการขนส่งอาจใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล เช่น หัวหน้างาน ผู้บังคับบัญชา หรือ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเทเลอร์ (Taylor, 1991, p. 221-233) ที่กล่าวว่า การทำงานของกลุ่มวิชาชีพที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความแตกต่างทางด้านการใช้สารสนเทศเพราะลักษณะของปัญหา ความเชี่ยวชาญ หรือ ลักษณะเฉพาะของอาชีพที่มีมิติของปัญหาไม่เหมือนกัน จึงส่งผลให้การใช้สารสนเทศมีความแตกต่างกัน

2.3 ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้การใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาส่งผลต่อการใช้แหล่งสารสนเทศบุคคล แต่การใช้แหล่งสารสนเทศสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่ต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพทุกคนสามารถเข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้เหมือนกันเพราะเทคโนโลยีสมัยใหม่นั้นสร้างความสะดวกสบายในเข้าการเข้าถึงอาจใช้สมาร์ทโฟน ผ่านเครือข่าย 3G หรือ 4G แต่แหล่งสารสนเทศบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับความรู้เฉพาะทางหรือการมีสายสัมพันธ์มีเครือข่ายทางวิชาชีพจากสถานศึกษาจึงทำให้การใช้แหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน

3. ปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่ปัญหามากที่สุดได้แก่ ด้านแหล่งสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานนั้นต้องปฏิบัติงานเป็นหลักแหล่งไม่สามารถเดินทางไปไหนมาไหนได้อย่างสะดวก ทำให้ประสบปัญหาในการเข้าใช้แหล่งสารสนเทศเพราะแหล่ง

สารสนเทศด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม ตั้งอยู่ไกลเดินทางไม่สะดวก ประกอบกับหน่วยงานที่ตนสังกัดไม่มีห้องสมุด หรือ มีห้องสมุดแต่ ไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ เมื่อจะถามผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านความปลอดภัยก็ไม่สามารถทำได้ทันทั่วที่ เนื่องจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านความปลอดภัยในการทำงานมีจำนวนน้อย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอรอุมา สืบกระพัน (2552) ที่พบว่าแหล่งสารสนเทศอยู่ไกลจากที่ทำงาน สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่ในหน่วยงานมีจำนวนไม่เพียงพอ มีข้อจำกัดด้านเวลาในการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศสอดคล้องกับแนวคิดของ นันทยา พุฒแก้ว (2558, น. 37-40) ที่กล่าวว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่จะพบปัญหาที่เกิดจากขั้นตอนต่าง ๆ ก่อนที่จะได้สารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นปัญหาจากตัวสารสนเทศ ปัญหาจากผู้ใช้งานสารสนเทศ หรือ แหล่งสารสนเทศที่ให้บริการไม่มีสารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการ และ ปัญหาสารสนเทศเกิดจากความไม่สะดวกในการใช้แหล่ง เช่น แหล่งบริการสารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการอยู่ห่างไกลหรือใช้เวลามากกว่าจะได้สารสนเทศที่ต้องการ ส่วนปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือด้านผู้ใช้ หรือ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานส่วนมากใช้สารสนเทศที่ตนมีอยู่ หรือ มีความรู้ความชำนาญในการเทคโนโลยีสำหรับการสืบค้นข้อมูล

4. การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัญหาการใช้สารสนเทศ จากสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา การได้มาซึ่งวุฒิทางการศึกษาในการปฏิบัติงาน และประเภทของสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติงาน แตกต่างกันส่งผลให้ปัญหาการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า

4.1 ประสบการณ์ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน ปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ และด้านผู้ใช้สารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานานย่อมรู้สะสมเนื้อหาสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหามากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย ดังนั้นจึงส่งผลให้มีปัญหาในด้านเนื้อหาสารสนเทศต่างกัน ส่วนปัญหาด้านตัวผู้ใช้นั้นก็มีลักษณะคล้ายกันกล่าวคือผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานมานานย่อมรู้แหล่งสารสนเทศ หรือ รู้ว่าตนเองต้องการสารสนเทศอะไร? จากที่ใด? อย่างไร? มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย

4.2 ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน ปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งสารสนเทศบุคคล และด้านเนื้อหาสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการศึกษาสามารถช่วยให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพสามารถแยกแยะได้ว่า แหล่งสารสนเทศใดที่จำเป็นต่อภาระงานนั้น ๆ และ เนื้อหาสารสนเทศที่ได้รับมานั้นตรงกับภาระงานหรือไม่ ทำให้เกิดปัญหาการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศหรือเข้าถึงแหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน

4.3 การได้มาซึ่งคุณวุฒิของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน ปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกัน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่ได้รับการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ จะได้มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ส่วนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพที่ได้คุณวุฒิจากการฝึกอบรมนั้น ไม่มีในส่วนนี้ทำให้ขาดทักษะในการสืบค้น และขาดความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศที่จำเป็น จึงส่งผลให้ปัญหาการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศแตกต่างกัน

5. ประเภทของสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน ปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งสารสนเทศ ด้านเนื้อหาสารสนเทศ ด้านผู้ใช้สารสนเทศ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเภทของสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติงานเป็นตัวกำหนดแหล่งสารสนเทศ เนื้อหาสารสนเทศ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาการใช้สารสนเทศแตกต่างกันทุกด้าน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเทเลอร์ (Taylor, 1991, p. 217-220) ที่กล่าวว่า กลุ่มผู้ใช้ที่มีความแตกต่างกัน เช่น กลุ่มผู้จัดการ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานจะทำให้การใช้สารสนเทศและวิธีแก้ปัญหากลุ่มวิชาชีพที่แตกต่างกันได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tsung – Chin Hu และคณะ (2010) ที่พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพพบบทบาทของผู้นำด้านความปลอดภัยทุกระดับส่งผลต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ด้านการพัฒนาแหล่งสารสนเทศ จากผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพมีปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือสถาบันบริการสารสนเทศด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ตั้งอยู่ไกล เดินทางไม่สะดวก ดังนั้นห้องสมุดของหน่วยงานควรจัดทำความร่วมมือระหว่างสถาบันบริการสารสนเทศด้านความปลอดภัยฯ เพื่อให้มีการยืมคืนระหว่างห้องสมุด เป็นการอำนวยความสะดวกในการใช้ให้กับผู้ใช้และเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการบริการ นอกจากนี้ยังพบว่า ห้องสมุดของหน่วยงานไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ จึงควรดำเนินการสำรวจว่าต้องการทรัพยากรสารสนเทศประเภทใด เนื้อหาอย่างไร เพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อบริการให้ตรงกับความต้องการของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพอาจเกิดจากข้อจำกัดหลายอย่างทั้งจากตัวเจ้าหน้าที่ฯ เอง และจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ไม่มีความสะดวกในการปรึกษา สนทนา สอบถามเพื่อขอคำแนะนำ และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้เชี่ยวชาญ หรือ ผู้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ดังนั้นควรจัดสร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเป็นศูนย์พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ในสาขาอาชีพ ทำให้สามารถจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันได้ง่าย

1.2 ด้านผู้ใช้สารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ มีปัญหาเรื่องขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล ดังนั้น หน่วยงานควรจัดฝึกอบรม หรือ จัดส่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพไปฝึกอบรมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อพัฒนาความสามารถในการสืบค้นข้อมูล

1.3 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า เครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเร็วที่ต่ำทำให้การดาวน์โหลดข้อมูลช้า และเครือข่ายขัดข้องเป็นประจำ ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรดำเนินการจัดทำให้มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สัญญาณเครือข่ายไร้สาย (wifi) หรือหากมีอยู่แล้วแต่มีปัญหาควรปรับปรุง ดูแลรักษาให้มีความเสถียร หรือหากไม่เพียงพอควรขยายช่องสัญญาณให้ครอบคลุมพื้นที่ในการใช้งานเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ค้นหาข้อมูลและเข้าเว็บไซต์เพื่อนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือขององค์กรอีกทางหนึ่งสำหรับทางด้านผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำเว็บไซต์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ควรมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ อาจเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการทราบถึงการใช้สารสนเทศของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่งานวิจัยเชิงปริมาณไม่สามารถค้นพบได้

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานทุกระดับ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูง เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร เพื่อให้ทราบถึงเนื้อหาสาระของสารสนเทศที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร. นันทิพย์ วิภาวิน กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ชำนาญ เขาวงกิตพงศ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่อง จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่สนับสนุนทุนอุดหนุนในการทำวิทยานิพนธ์ส่วนหนึ่ง ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามและท่านอื่น ๆ อีกหลายท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- ชัยวัฒน์ ทิพย์ลัมย์. (2543). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดฉะเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัย ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐพงศ์ ปานศิริ. (2558). การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ณัฐวัตร มนต์เทวีญ. (2542). โรคผิวหนังจากการทำงาน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน.
- นันทยา พุฒแก้ว (2558). ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศ ใน ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการจัดการสารสนเทศ หน่วยที่ 6-10. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ลลิตา กรองแก้ว. (2551). การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในจังหวัดปทุมธานี ตามกฎกระทรวง เรื่องกำหนดมาตรฐานในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัยไม้ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.

- สินีนาด เอื้อจิตอนันกุล. (2548). การใช้สารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของวิศวกรและช่างเทคนิค: กรณีศึกษา กลุ่มบริษัทยูคอม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- สุดาว เลิศวิสุทธิไพบุลย์. (25460). กฎหมายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ในเอกสารการสอนชุด วิชากฎหมายเกี่ยวกับสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและนิติเวชศาสตร์ หน่วย 6. นนทบุรี: สาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อรอุมา สืบกระพัน (2552). การใช้สารสนเทศบนเว็บไซต์ด้านวิศวกรรมไฟฟ้าของวิศวกรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- Susan, E. Hahn & Lawrence, R. Murphy. (2008). A short scale for measuring safety climate. *Safety Science*. 46 1047-1066.
- Taylor, R.S. (1991). Information Use Environment. *Progress in Communication Science*, 10, 217-255.
- Tsung-Chih Wu, Chia-Hung Lin & Sen-Yu Shiau. (2010). Predicting safety culture: The roles of employer, operations manager and safety professional. *Journal of safety Research*, 41, 423-431.